

ΤΕΕ

ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. Οικ. 2736/07.09.2016

Μ. Αλεξάνδρου 49-54643 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. 2310 883100-99 Fax 2310 883110

Προς
τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας
κ. Αλέξη Τσίπρα

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Εκ μέρους των 17.000 μηχανικών της Κεντρικής Μακεδονίας και με πρόσφατα τα συμπεράσματα από το **Αναπτυξιακό Συνέδριο** που διοργάνωσε το ΤΕΕ/ΤΚΜ τον Ιούνιο, υποβάλλουμε και φέτος, με αφορμή τα εγκαίνια της ΔΕΘ τις προτάσεις μας για τη Χώρα, την Περιφέρεια και τον κλάδο των Μηχανικών.

Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του Συνεδρίου ήταν η συγκράτηση του υψηλής ποιότητας στελεχιακού δυναμικού, με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε πραγματικά αναπτυξιακούς τομείς, αντάξιους των προσόντων άξιων στελεχών. Ο στόχος αυτός είναι, είναι βασικός για εμάς τους Μηχανικούς και ιδιαίτερα της Περιφέρειας: 17000 περίπου είναι ο αριθμός των μηχανικών της Κεντρικής Μακεδονίας που επιμένουν και παραμένουν μηχανικοί, όχι όμως όσων παραμένουν στην Ελλάδα.

Η συγκυρία ήταν (είναι) κρίσιμη:

- Με ένα ακόμα ψηφισμένο μνημόνιο που, σύμφωνα με τη μέχρι τώρα εμπειρία, ο μόνος επιπλέον λόγος για να εφαρμοστεί, σε σχέση με τα προηγούμενα είναι η εξαντλημένη υπομονή των εταίρων.
- Με ψηφισμένο αναπτυξιακό νόμο, χωρίς όμως αναπτυξιακό σχέδιο
- Με ψηφισμένο ασφαλιστικό και φορολογικό που ωθεί προς την έξοδο ακόμα και όσους από τους καλούς και τους άριστους είχαν επιλέξει να παραμένουν και να το παλέψουν στην πατρίδα μας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Επί δεκαετίες, η επιχειρηματικότητα ανάγκης στερούσε τεράστια κονδύλια της ΕΕ από την επιχειρηματικότητα ιδέας, από:

- Αδυναμία προσδιορισμού του τι σημαίνει νεανικό επιχειρείν, τι καινοτομία και πως ενισχύεται.
- Ευκολία για επίδειξη δεικτών απορρόφησης
- Διασπορά των πόρων λόγω σκοπιμοτήτων.

Παράλληλα, η κοντόφθαλμη πολιτική της πρόσκαιρης μείωσης των ελλειμμάτων στερούσε από το ΠΔΕ κονδύλια, που θα θωράκιζαν τη χώρα από πλευράς υποδομών, θα έκαναν ασφαλέστερη και πιο ελκυστική τη ζωή πολιτών και επισκεπτών, θα έδιναν δουλειά σε χιλιάδες επαγγελματίες και θα συνέβαλαν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη.

Στη σημερινή κατάσταση όπου μας οδήγησαν και τα παραπάνω, χρειαζόμαστε απαραίτητως ένα αναπτυξιακό σχέδιο, την πολιτική βιούληση να το ακολουθήσουμε και τα κατάλληλα εργαλεία (θεσμούς, κανονισμούς, δομές, εξοικονόμηση και ορθολογική κατανομή κονδυλίων) για να το υποστηρίξουν.

Εμείς οι μηχανικοί γνωρίζουμε ότι κάθε σχέδιο περιλαμβάνει : αποτίμηση της κατάστασης, εκτίμηση των δυνατοτήτων, στόχο, διαδικασία προσέγγισης, χρονοδιάγραμμα και σύστημα διαρκούς παρακολούθησης των αποτελεσμάτων και αναπροσαρμογής της διαδικασίας.

TECHNICAL CHAMBER OF GREECE

Section of Central Macedonia

M. Alexandrou 49, 54643 Thessaloniki

Tel. +30 2310 883100-99

Fax +30 2310 883110

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Στον τομέα του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού δύο περίπου χρόνια μετά την έγκριση του Ν. 4269/14 για την χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση (ΧΩΠΟΜΕ) δεν έχουν εκδοθεί οι περισσότερες εκτελεστικές πράξεις που προέβλεπε. Οι αλλαγές που έγιναν από το 2009 και έπειτα αντί να επιλύσουν τα κατά κοινή ομολογία υπαρκτά προβλήματα του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού έχουν δημιουργήσει ένα προβληματικό σύστημα.

Με τον Ν. 1337/83 για την επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων αναγνωρίστηκε το πρόβλημα των πυκνοδομημένων εκτός σχεδίου περιοχών πρώτης κατοικίας και η ανάγκη να αποκτήσουν στοιχειώδεις υποδομές. Σήμερα, οι πόλεις μας παρακμάζουν.

Όπως καταδείχτηκε στο Αναπτυξιακό Συνέδριο του ΤΕΕ/ ΤΚΜ:

- Ο χωρικός και πολεοδομικός σχεδιασμός είναι ένας τομέας όπου υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτιώσεων με ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις στην αναπτυξιακή διαδικασία.
- Χρειάζονται νέα πολεοδομικά και φορολογικά εργαλεία, τόσο για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της παρακμής των πόλεων, όσο και για την επανεκκίνηση του κλάδου της κατασκευής, που αποτελεί τον αιμοδότη της ελληνικής οικονομίας.
- Απαιτείται ένας οργανωμένος και συστηματικός διάλογος με τη συμμετοχή του ΤΕΕ και των λοιπών θεσμικών φορέων, που απουσίαζαν από την ΧΩΠΟΜΕ, επί συγκεκριμένων αξόνων που θα δίνουν το πνεύμα και την κατεύθυνση της μεταρρύθμισης.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει επεξεργαστεί ένα πλαίσιο που μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση συζήτησης και είναι έτοιμο να το παρουσιάσει στην ηγεσία και τα στελέχη του ΥΠΕΝ.

Επενδύσεις

Οι παράλληλες διαδικασίες που θεσπίστηκαν τα τελευταία χρόνια για την προσέλκυση επενδύσεων και την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων μπορεί να έχουν την λογική της υπέρβασης των δομικών προβλημάτων του συστήματος του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού (γραφειοκρατία, επικαλύψεις, καθυστερήσεις, κ.ά.), όμως στο Συνέδριο φάνηκε ότι δεν προσφέρουν κάποια ιδιαίτερη προοπτική.

Απαιτείται ένα πιο στρατηγικό σύστημα σχεδιασμού, που θα

- διευκολύνει τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις και της δημόσιου και ιδιωτικού τομέα,
- επιτρέπει την εξεύρεση χώρων για κοινόχρηστες και κοινωφελείς εγκαταστάσεις.

Στην περίπτωση του Δήμου Θεσσαλονίκης η υιοθέτηση μιας περισσότερο στρατηγικής προσέγγισης και η ενεργοποίηση πολεοδομικών και φορολογικών εργαλείων θα έδινε αποτελεσματική ώθηση στην υλοποίηση σημαντικών έργων ανάδειξης της πόλης (Μύλοι Αλλατίνη, Περιοχή Κεραμείων Αλλατίνη, ανάπλαση του χώρου της ΔΕΘ) και παράλληλα, θα διευκόλυνε την εξεύρεση νέων χώρων για πράσινο, σχολική στέγη και λοιπές κοινωνικές εξυπηρετήσεις.

Θεσμοί – Δημόσια Διοίκηση

- Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας και η εκπόνηση προδιαγραφών και πρότυπων τευχών επείγει για να υπάρξει καλύτερος συντονισμός μεταξύ των υπηρεσιών και των μελετητών και να μειωθούν η γραφειοκρατία και τα διοικητικά βάρη για τους επενδυτές.
- Πρέπει άμεσα να προχωρήσει η αναδιοργάνωση του διοικητικού μηχανισμού παραγωγής και ελέγχου του χωρικού σχεδιασμού, υπό το πρίσμα του εξορθολογισμού και της αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων. Στο πλαίσιο μιας ημιτελούς αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων του σχεδιασμού που πρωθήθηκε με τον Ν. 2508/97 για τον βιώσιμο πολεοδομικό σχεδιασμό, αλλά και του «Καλλικράτη», τα προβλήματα όχι μόνον παρέμειναν, αλλά διογκώθηκαν. Η κατάργηση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης και η μεταφορά αρμοδιοτήτων του στη Δ/νση Διεύθυνση Μητροπολιτικών, Αστικών και Περιαστικών Περιοχών του ΥΠΕΝ είναι ενδεικτική της αντίθετης από την αναμενόμενη κατεύθυνσης της διοικητικής μεταρρύθμισης στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.
- Είναι αναγκαία η προώθηση μιας πρότασης που θα πρωθεί τον επιτελικό και συντονιστικό ρόλο του ΥΠΕΝ, την αποκέντρωση των υπολοίπων αρμοδιοτήτων, τη συνένωση υπηρεσιών, αλλά και την δημιουργία ασφαλιστικών δικλείδων για την τήρηση των κατευθύνσεων του σχεδιασμού (σώμα επιθεωρητών, κ.ά.).

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ **ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Κτηματολόγιο

Δεν χρειάζεται καμία επιχειρηματολογία για ένα βασικό εργαλείο αποτύπωσης, προϋπόθεση για άσκηση κάθε πολιτικής.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ: ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Η κατασκευή παγκοσμίως αποτελεί πυλώνα οικονομιών πολύ ευρύτερων και πλέον δραστήριων από την Ελληνική. Επίσης αποτελεί δραστική απάντηση στην ανεργία ως δραστηριότητα εντάσεως εργασίας και στην ύφεση λόγω της κυκλοφορίας των κονδυλίων σε ευρύ κύκλο οικονομικών δραστηριοτήτων και ανακύκλωσης (δις και τρις) στην οικονομική αλυσίδα.

Δημόσια Έργα - Υποδομές

Είναι απαραίτητη η ενίσχυση της κατασκευής δημοσίων έργων για:

- την καλύτερη και ασφαλέστερη καθημερινότητα των πολιτών,
- την προσέλκυση τουριστικής κίνησης,
- τη διευκόλυνση κάθε είδους επενδυτικής και οικονομικής δραστηριότητας,
- τη συνέχιση και την επαναδραστηριοποίηση δεκάδων παραγωγικών κλάδων
- την επανασυγκρότηση ενός καλά δομημένου παραγωγικού ιστού που διαλύθηκε. Οι Ελληνικές τεχνικές εταιρείες μπορούν να (ξανα)γίνουν ανταγωνιστικές, εξωστρεφείς και να συγκρατήσουν στη χώρα και στο χώρο στελέχη και τεχνίτες.

Με δεδομένα τα παραπάνω, τις ελλείψεις σε υποδομές και το σχεδόν μηδενικό ΠΔΕ, απαιτούνται:

- Ενθάρρυνση της συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα
- Προσκλήσεις άμεσα για ένταξη του 50% των έργων (το ΤΕΕ είχε ζητήσει εντός του 2016) και ένταξη έργων που αντιστοιχούν στο 30% του προϋπολογισμού. Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ είχε θέσει αυτούς τους στόχους για το 2016.
- Πολιτική βούληση και αποτελεσματική θεσμική υποστήριξη.

Σχετικά με το τελευταίο χρειάζεται να επισημάνουμε τα προβλήματα που προκαλεί ο χρόνος και ο τρόπος θεσμοθέτησης του νέου νόμου 4412/2016: Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ). Στο περσινό υπόμνημα τονίζαμε την ανάγκη προσαρμογής της Εθνικής Νομοθεσίας στις Οδηγίες της ΕΕ αλλά ταυτόχρονα ζητούσαμε και την επίσπευση της έκδοσης πρότυπων τευχών (προκηρύξεων, διακηρύξεων κλπ) προσαρμοσμένων στο νέο θεσμικό πλαίσιο. Σήμερα έχουμε στα χέρια μας ένα νόμο άμεσα εφαρμοστέο αλλά μη εφαρμόσιμο που για όσο διάστημα δεν υπάρχουν τα απαραίτητα ΠΔ, ΥΑ και πρότυπα τεύχη, στην ουσία απαγορεύει κάθε σχετική δραστηριότητα.

Το Τμήμα μας, είχε αποστείλει προτάσεις και παρατηρήσεις εκ των οποίων άλλες λήφθηκαν υπόψη και άλλες αγνοήθηκαν. Αυτό που τώρα προέχει είναι να ανασταλεί η εφαρμογή του νόμου, μέχρι να εκδοθούν τα σχετικά νομοθετήματα, τα πρότυπα τεύχη και να ενημερωθούν οι Υπηρεσίες.

Ιδιωτικό έργο

Σύμφωνα με το IOBE πάνω από το 30% της ύφεσης που σημειώθηκε στην ελληνική οικονομία μεταξύ 2008-τέλους 2013 συνδέεται με την πτώση των επενδύσεων στις κατασκευές. Τα ακίνητα και η κατασκευή βρέθηκαν στο στόχαστρο των φοροεισπρακτικών πολιτικών των τελευταίων ετών με αποτέλεσμα το μαρασμό ενός μεγάλου μέρους της αγοράς που περιλαμβάνει τον κατασκευαστικό κλάδο, την παραγωγή δομικών υλικών, την αγορά ακινήτων, ιδιοκτήτες και νοικοκυριά. Σημειωτέον, μιλάμε για έναν κλάδο στον οποίο για κάθε 1 εκατ. ευρώ αξίας που παράγει, δημιουργούνται 39 θέσεις εργασίας στην ευρύτερη οικονομία και στον οποίο η η επιχειρηματική δραστηριότητα έχει υποχωρήσει κατά 80% από την αρχή της οικονομικής κρίσης. Προφανώς ούτε μπορεί αλλά ούτε και πρέπει να συνεχιστεί το προηγούμενο μοντέλο της άναρχης οικοδομικής δραστηριότητας και της έλλειψης σοβαρής πολιτικής γης με όλα τα συνεπαγόμενα στο δομημένο και μη περιβάλλον. Είναι όμως απαραίτητο να βελτιωθεί το αποτύπωμα του - το υφιστάμενο δηλαδή κτιριακό απόθεμα - και να αναπληρωθεί το οικονομικό προϊόν που

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

χάθηκε, με νέες σύγχρονες, διαφανείς και ορθολογικές διαδικασίες, τις οποίες το ΤΕΕ προτείνει πολύ πριν την εκδήλωση της κρίσης. Αναγκαίες δράσεις είναι:

- Οι σχετικές με την χωροταξική πολιτική, όπως αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο
- **Διατήρηση του υψηλού επιπέδου αντισεισμικής θωράκισης** με έλεγχο και παρεμβάσεις-ενισχύσεις στα δημόσια κτίρια και στο προ του 2000 κτιριακό απόθεμα.
- Άμεση ενεργοποίηση νέων προγραμμάτων ΕΣΠΑ, όπως το «εξοικονομώ». Προώθηση και άλλων στοχευμένων προγραμμάτων για βελτίωση του κτιριακού κεφαλαίου σε ότι αφορά γενικότερα το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, την λειτουργικότητα, τις όψεις.
- Κίνητρα σε πολίτες εκτός ΕΕ για αγορά κατοικίας όπως η χορήγηση visa, με βάση το μοντέλο της Πορτογαλίας.
- Κίνητρα χρηματοδότησης από επενδυτές των οικοδομικών συνεταιρισμών που θα πρέπει άμεσα να απεγκλωβιστούν στη βάση της πρόσφατης νομοθεσίας του Ν.4280/2014. Έκδοση κανονιστικών πράξεων για την εφαρμογή του Ν. 4280/2014 και εφαρμογή των διαδικασιών μέσω ηλεκτρονικού συστήματος.
- Άμεση θεσμοθέτηση του Χωροταξικού Τουρισμού στη βάση αυτού του 2013.
- Βελτίωση της τραπεζικής πολιτικής για στεγαστικά δάνεια
- Εξορθολογισμός της φορολογίας ακινήτων. Δυστυχώς συνεχίζεται η φορολόγηση ως ιδιοκτησίας των απούλητων ακινήτων των τεχνικών εταιρειών.

Στο υπό διαβούλευση νομοσχέδιο του ΥΠΕΝ γίνεται σημαντική προσπάθεια για ένα σύγχρονο πλαίσιο κανόνων και περιλαμβάνονται πολλά από τα πάγια αιτήματα του ΤΕΕ. Υπενθυμίζεται όμως ότι πολλά εξ αυτών περιλαμβάνονταν και σε προηγούμενα νομοθετήματα αλλά δεν εφαρμόστηκαν ποτέ, γιατί δεν προχώρησαν τα απαραίτητα ΠΔ και ΥΑ. Επανερχόμαστε λοιπόν σε όσα επισημαίνονται και για τον χωροταξικό σχεδιασμό και για την παραγωγή δημοσίου έργου, για έγκαιρη έκδοση των αναγκαίων νομοθετημάτων και προτύπων και έγκαιρη ενημέρωση υπηρεσιών και ενδιαφερομένων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πάγια θέση του ΤΕΕ είναι ότι το περιβάλλον αποτελεί εγγενή συνιστώσα της ανάπτυξης και όχι μία σειρά υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σύμφωνα που υπέγραψε εκούσα – άκουσα η χώρα. Κατά συνέπεια κάθε ολιγωρία σε αυτό τον τομέα έχει τριπλή ποινή: υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, ανάσχεση της ανάπτυξης, πρόστιμα.

Δεδομένου ότι ένας από τους 5 στόχους της ΕΕ για το 2020 αφορά στην Κλιματική Αλλαγή και την Ενεργειακή βιωσιμότητα, στο αναπτυξιακό όφελος που (οφείλει να) ταυτίζεται με τις υποχρεώσεις, συνεισφέρει δραστικά η μείωση της οικονομικής αιμορραγίας λόγω της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας από εισαγόμενους πόρους.

Λόγω του μεγάλου αποθέματος, μη θερμομονωμένων κτιρίων, προ του 1980 ή των μετέπειτα, με χαμηλότερες ενεργειακές προδιαγραφές, υπάρχει τεράστιο αντικείμενο στην εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα. Το σχετικό πρόγραμμα της προηγούμενης περιόδου είχε πλήρη απορρόφηση, υπάρχουν χιλιάδες αιτήσεις κατατεθειμένες, ενώ στην Κεντρική Μακεδονία εξαντλήθηκε αμέσως.

Η ολιγωρία στην αναθεώρηση του KENAK ώστε να μπορέσει να ενεργοποιηθεί το ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ II, στοιχίζει στη χώρα με όλους τους τρόπους που αναφέρονται πιο πάνω, δεν επιτρέπει πόρους να κυκλοφορήσουν σε μία αγορά που λιμοκτονεί και σε εκατοντάδες νοικοκυριά και αφαιρεί ακόμα μία σημαντική δυνατότητα απασχόλησης από τον κλάδο μας και από όλες τις βαθμίδες του τεχνικού κόσμου.

Οι πηγές χρηματοδότησης έργων και δράσεων για εξοικονόμηση ενέργειας σε κτίρια και εγκαταστάσεις είναι το νέο ΕΣΠΑ, τα ιδιωτικά κεφάλαια και οι συμπράξεις (Εταιρείες παροχής ενεργειακών υπηρεσιών - ESCO και ΣΔΙΤ) και χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες όπως JESSICA κλπ. Οπότε απατούνται άμεσα:

για τα Κτίρια

- Αναμόρφωση του KENAK
- Προσδιορισμός χαρακτηριστικών κτιρίων σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης (nZEB)
- Αναμόρφωση σχετικής νομοθεσίας – Εκκίνηση προγράμματος ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- για τη Βιομηχανία και τον Τριτογενή τομέα
- Αναμόρφωση του πλαισίου ενεργειακών επιθεωρήσεων
- Προώθηση παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας
- Προώθηση συστημάτων μηδενικού αποτυπώματος άνθρακα και συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης
  - Γενικά
- Προώθηση της Συνεργασίας Δημόσιου – Ιδιωτικού Τομέα
- Υποστήριξη των εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών – οριστικοποίηση σχετικών συμβάσεων
- **Ενίσχυση του περιφερειακού προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας για την εξοικονόμηση ενέργειας**
- Ενίσχυση βιομηχανίας και τριτογενή τομέα για εφαρμογή έργων εξοικονόμησης ενέργειας
- Ενεργοποίηση των σχετικών προγραμμάτων του νέου ΕΣΠΑ

Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Τα σχετικά έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων υλοποιούνται με πολύ αργό ρυθμό στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, όπως και σε όλη τη χώρα, με τις συνέπειες που αναφέρονται παραπάνω σε υπερθετικό βαθμό. Μετά από 4 Κοινοτικά Πλαίσια, ο κύριος όγκος των αστικών αποβλήτων, συνεχίζει να οδηγείται σε ταφή, ενώ τα κονδύλια του παρόντος Πλαισίου σαφώς δεν επαρκούν.

Για την Κεντρική Μακεδονία, στην παρούσα φάση, είναι ζωτικής σημασίας η ολοκλήρωση της επικαιροποίησης του ΠΕΣΔΑ και η χρηματοδότηση των έργων. Οι υφιστάμενες υποδομές και δεν επαρκούν και πλησιάζουν στο τέλος του χρόνου ζωής τους (οι χώροι υποδοχής σχεδιάστηκαν ως ΧΥΤΥ και λειτούργησαν ως ΧΥΤΑ). Με τα παραπάνω δεδομένα, βασικά ζητούμενα είναι:

- η άμεση προώθηση βραχυ-μεσοπρόθεσμων έργων για την αποσυμφόρηση της κατάστασης
- η μόχλευση των διαθέσιμων με ιδιωτικά κονδύλια, ζητούμενο για την παραγωγή κάθε μορφής έργου δεδομένης της κατάστασης
- η εξασφάλιση της αποδοχής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των τοπικών κοινωνιών για τη χωροθέτηση των έργων ώστε να προχωρήσουν απρόσκοπτα.

Τέλος, η τήρηση για μια φορά των δεσμεύσεων και των χρονοδιαγραμμάτων θα ήταν ένα πρώτο βήμα για την άρση της καχυποψίας των πολιτών απέναντι στο κράτος, βασικού λόγου για τις εκάστοτε σφοδρότατες αντιδράσεις μαζί με την άγνοια και την εξυπηρέτηση μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων.

Ωστόσο υπάρχουν προβλήματα τα οποία απορρέουν από τον νέο Εθνικό Σχεδιασμό, όπου – όπως ήδη έχουμε επισημάνει:-

- Καθορίζονται υψηλότεροι ποσοστιαίοι στόχοι, σε σχέση με εκείνους που η χώρα υποχρεούται να πετύχει,
- Μεταφέρονται αρμοδιότητες και πόροι στους ΟΤΑ, οι οποίοι - εκτός από τους μεγάλους Δήμους με σχετική οργάνωση-, στη μεγάλη τους πλειονότητα δεν έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν. Οπότε μάλλον θα έχουμε ακόμα ένα χρονοβόρο και ακριβό πειραματικό στάδιο πριν την επαναφορά των αρμοδιοτήτων στους ΦοΔΣΑ.
- Για μία ακόμα φορά επισημαίνεται ότι οι διαβουλεύσεις- "εξπρές", δεν εξυπηρετούν την ανάγκη για τεκμηριωμένες και κοστολογημένες προτάσεις".

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Αναπτυξιακές Επιδόσεις

Ορισμένοι βασικοί δείκτες για την αποτίμηση της κατάστασης είναι οι παρακάτω:

- Σταθερή πορεία αρνητικής απόκλισης του Κατά Κεφαλήν Προϊόντος σε σχέση με τη χώρα προ και μετά το 2008
- Διαχρονικά χειρότεροι δείκτες ανεργίας
- Δραματική πτώση κατά 70 % των επενδύσεων πταγίου κεφαλαίου
- Οριακά σταθερή εξειδίκευση στη μεταποίηση

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- Βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων αγαθών μετά το 2009 και σταθερή υποχώρηση του μεριδίου της στη χώρα
- Σταθερή αύξηση του αλλοδαπού τουρισμού και απόσταση από την επίδοση της χώρας
- Μέτριες επιδόσεις στη συνολική δαπάνη Ε&Α (6η Περιφέρεια) και σταθερή χειροτέρευση της ιδιωτικής δαπάνης Ε&Α
- Σημαντικό μέγεθος αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Κατά το ΕΣΠΑ 2014-2020 υποβιβασμός στην κατηγορία των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών.

Διάγνωση Αιτιών

- Αποδυνάμωση του παραγωγικού συστήματος λόγω υποχώρησης των μη ανταγωνιστικών κλάδων και μη αναπλήρωση τους
- Έλλειμμα σύγχρονων οικονομικών και τεχνικών υποδομών που θα αξιοποιούν την κομβική θέση της
- Μη επαρκής αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε έρευνα – εκπαίδευση
- Καθήλωση σε παρωχημένους και ανέφικτους στόχους κατά το παρελθόν
- Αμφιλεγόμενες επιλογές δημόσιων επενδύσεων (έργων και ενισχύσεων)
- Διασυνοριακός ανταγωνισμός κόστους και διαρροή ιδιωτικών επενδύσεων και κατανάλωσης

Προκλήσεις – Προοπτικές για την επανέναρξη της αναπτυξιακής διαδικασίας

- Η αξιοποίηση του γεωοικονομικού πλεονεκτήματος
- Η αξιοποίηση της αναδυόμενης μεσαίας τάξης σε γειτονικές χώρες
- Η νέα εθνική στρατηγική αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας
- Η συνεπής υποστήριξη mega projects (Juncker plan)
- Ο συγχρονισμός με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αύξηση του μεριδίου της μεταποίησης
- Η εκμετάλλευση των ευκαιριών της οικονομίας της γνώσης
- Η αξιοποίηση νέων τουριστικών αγορών με τη δημιουργία νέων και βελτιωμένων υπηρεσιών
- Η έξυπνη και στοχευμένη αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρει η στρατηγική για επενδύσεις φιλικές στο περιβάλλον (κυκλική οικονομία, επανάχρηση , ενέργεια , προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή)
- **Η αναγνώριση της υψηλής υπεραξίας που παράγουν τα σύμβολα-τοπόσημα.**

Πόλεις του εξωτερικού μεγάλου και μεσαίου μεγέθους, επένδυσαν τα τελευταία χρόνια τεράστια κεφάλαια στην αστική αναζωογόνηση και σε αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας, υλοποιώντας φιλόδοξα αναπτυξιακά προγράμματα και κερδίζοντας το στοίχημα της ανταγωνιστικότητας.

Η Θεσσαλονίκη παρά τις εξαγγελίες και τις βαρύγδουπτες αναφορές, κατά τα τελευταία 30 χρόνια, όχι απλώς δεν εξελίσσεται αλλά περιθωριοποιείται.

Σήμερα, εκτός των άλλων χρειάζεται και ένα νέο σημείο/πλαίσιο/δραστηριότητα/ αναφοράς, ένα brand name για να ξανακινητοποιηθεί.

Έργα - Δράσεις

- Εσωτερική Περιφερειακή
Η αναβάθμιση της Εσωτερικής Περιφερειακής είναι έργο εξαιρετικά αναγκαίο και ώριμο και πρέπει να προχωρήσει άμεσα.
- Επεκτάσεις ΜΕΤΡΟ
Να προχωρήσουν οι μελέτες για τις επεκτάσεις τόσο από την Μίκρα προς το αεροδρόμιο, όσο και δυτικά προς Ευκαρπία και νοσοκομείο Παππαγεωργίου
- Λιμάνι
Να προχωρήσουν άμεσα η παραχώρηση, πριν απαξιωθεί εντελώς το σημαντικότερο συγκριτικό πλεονέκτημα της Θεσσαλονίκης
- Εμπορευματικό Κέντρο
Να αρθεί το εμπόδιο της μη συνεννόησης φορέων και ενδιαφερόμενων για να προχωρήσει μια σημαντική προϋπόθεση για την αναβάθμιση της Θεσσαλονίκης ως διαμετακομιστικού κόμβου.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

➤ Αστική Συγκοινωνία

Το Συμβούλιο Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΣΑΣΘ) πρέπει να είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος σχεδιασμού των αστικών συγκοινωνιών,

➤ Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας

Δυναμική υποστήριξη της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας, η οποία μετά από χρόνια αδράνειας φαίνεται να βρίσκει το δρόμο της.

Προώθηση της καινοτομίας στην Περιφέρεια και στη Χώρα

Η ενίσχυση της καινοτομίας είναι παράγοντας με δυναμική συμμετοχή στην αντιμετώπιση της ύφεσης. Προϋποθέσεις είναι

➤ Δυνατές επιστημονικές και ερευνητικές δομές

Δραστήρια πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα και δυναμική συνεργασία με την παραγωγική διαδικασία ώστε να προχωρήσουν ανταγωνιστικά νέα προϊόντα, διεργασίες και υπηρεσίες.

➤ Υποστήριξη των νέων ανθρώπων

Το ρίσκο και η πρόκληση του status quo είναι ίδιον των νέων και όρος για την προώθηση της καινοτομίας. Χρειάζεται να προχωρήσουν στοχευμένα προγράμματα και κίνητρα αλλά και να ενταχθεί η εναλλακτική της επιχειρηματικότητας νωρίς στην εκπαιδευτική διαδικασία.

➤ Προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων

Η εμπορευματοποίηση νέων ιδεών (προϊόντων, διεργασιών κτλ) προϋποθέτει υγιές κλίμα ανταγωνισμού και νομικό καθεστώς που προστατεύει την πνευματική ιδιοκτησία.

➤ Νοοτροπία υψηλού ρίσκου

Η υψηλού ρίσκου επιχειρηματική νοοτροπία θα επιτρέψει στην καινοτομία να προκαλέσει τις αλλαγές που μπορεί στην οικονομία της χώρας. Το υψηλό ρίσκο μπορεί να εκτιμηθεί αλλά και να διαχειριστεί τόσο με ιδιωτικά όσο και δημόσια κεφάλαια.

ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Όπως γνωρίζετε από την ιδιότητά σας ως μηχανικός, η σχέση του κλάδου των μηχανικών με την αναπτυξιακή διαδικασία είναι αμφιμονοσήμαντη:

- Η δουλειά μας παράγει ανάπτυξη.
- Η ανάπτυξη μας δίνει δουλειά.
- Η εξάρτηση της επαγγελματικής μας δραστηριότητας από την κατάσταση της οικονομίας είναι απόλυτη, δεδομένου ότι συνδέεται ουσιαστικά και με τους τρεις τομείς, κυρίως με τον δευτερογενή και τον τρίτογενή.
- Οι έλληνες Μηχανικοί καλούνται να αξιοποιήσουν τους μικρούς συγκριτικά πόρους που διαθέτει η χώρα, να αντισταθμίσουν το ισχυρό μειονέκτημα της έλλειψης οικονομίας κλίμακας, να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα προϊόν ταυτόχρονα ανταγωνιστικό και βιώσιμο.

Αυτός ο κλάδος όταν δεν αγνοείται επιδεικτικά (το ΤΕΕ επανειλημμένα δεν έχει προσκληθεί σε συναντήσεις κάθε επιπέδου με φορείς), βάλλεται συστηματικά.

Εν τω μεταξύ οι μηχανικοί και ο Τεχνικός Κόσμος έχουν φτάσει στο ναδίρ, δεδομένου ότι πλήρτονται πολύ πριν γίνουν αισθητές οι συνέπειες της ύφεσης, για λόγους όπως:

- η μείωση του ΠΔΕ για να τροφοδοτηθεί το δημόσιο έλλειμμα
- η πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας
- η υποχώρηση της παραγωγής έναντι του μεταπρατισμού.

Στις σημερινές συνθήκες, όπου το επαγγελματικό αντικείμενο έχει ελαχιστοποιηθεί, για όλες τις ειδικότητες και τις δραστηριότητες, οι μηχανικοί καλούνται να (προ)καταβάλλουν βαρύτατο τίμημα και μάλιστα δύο φορές: μία φορά με τη μορφή φόρου και μία με τη μορφή ασφαλιστικής εισφοράς και μάλιστα υψηλότερης σε σύγκριση με των άλλων επαγγελματιών.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Το αποτέλεσμα είναι η έξοδος από τη Χώρα ή από τον επαγγελματικό χώρο. Εάν οι επιλογές της Πολιτείας εξυπηρετούν κάποιο σχέδιο, όπως η μείωση του πλήθους των Ελλήνων Μηχανικών, **αυτό είναι ένα κακό σχέδιο.**

Οι σπουδές του Μηχανικού (οφείλουν να) είναι δύσκολες και ακριβές και (οφείλουν να) συνδέονται με την παραγωγή. Εάν η Πολιτεία θεωρεί ότι μεσο- μακροπρόθεσμα χρειάζονται λιγότεροι μηχανικοί, η περικοπή πρέπει να γίνει σε προηγούμενο στάδιο. Διαφορετικά, ο βαρύτατα φορολογούμενος Έλληνας πολίτης συνεισφέρει από το υστέρημά του στη στελέχωση των τεχνικών εταιρειών της Ευρώπης και του Κόσμου.

Το σημαντικότερο πρόβλημα είναι η μαζική έξοδος των καλών και των αρίστων, γιατί οι πολιτικές επιλογές αυτούς ακριβώς εκδιώκουν. Όσους δηλαδή μπορούν, επί ίσοις όροις, να διεκδικήσουν θέσεις στην παγκόσμια οικονομική, επιστημονική και παραγωγική κοινότητα.

Η απουσία τους είναι σοβαρότατο εμπόδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας μας και αν παραταθεί θα είναι εξίσου σοβαρή τροχοπέδη για την πορεία μετά.

